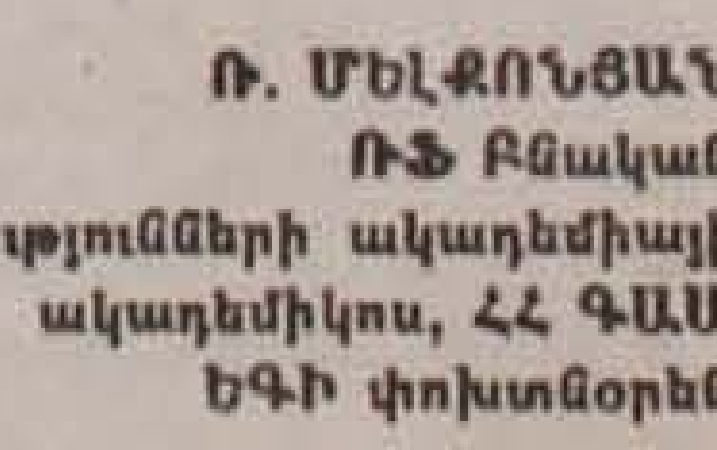

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ, ՀԱՄԱՁԱՅՆ ԻՐ
ՕՐԻՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ, ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄ Է ՀՀ ԳԱՄ ԹՂԹԱԿԻՅ ԱՆԴԱՄԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
ԱՌԱՋԱԴՐՎԱԾ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՑՈՒՅԱԿԸ

ՄԱՅԻՄԱՏԻՎ		ՍԵՆՏԵՄԵՐԱՆԻ, ՓԵՏԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	
Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի	Ֆիզ. մաթ. գիտությունների դոկտոր	Սիրդաբեկյան Ժորա Մկրտչի	տ.գ.դ.
Ենգիբարյան Նորայր Բազրառի	Ֆ.մ.գ.դ.	Մկրտչյան Սեմյոկ Հովհաննեսի	տ.գ.դ.
Ինժեյնյան Նազարեթ Երվանդի	Ֆ.մ.գ.դ.	Պետրոսյան Աշոտ Գարեգինի	Ֆ.մ.գ.դ.
Խաչատրյան Իշխան Գլխորդի	Ֆ.մ.գ.դ.	Պողոսյան Ալեքսանդր Կնյազի	տ.գ.դ.
Յաղջյան Կարեն Հարությունի	Ֆ.մ.գ.դ.	Վարդանյան Ռուբեն Ռաֆայելի	տ.գ.դ.
Նահապետյան Բորիս Սերգեյի	Ֆ.մ.գ.դ.	Տեր-Ավարի Իսահակ Ալեքսանդրի	տ.գ.դ.
Ֆ Ի Զ Ի Վ Ս		ԵՐԿԻՐ ՄԱՍՆԸ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Աբրահամյան Յուրի Արսենի	Ֆ.մ.գ.դ.	Բալասանյան Սերգեյ Յուրիի	տ.գ.դ.
Ավագյան Ռուբեն Մամիկոնի	Ֆ.մ.գ.դ.	Դարբինյան Սուրեն Սուրբատի	Ֆ.մ.գ.դ.
Ավետիսյան Համետ Կարոյի	Ֆ.մ.գ.դ.	Հովհաննիսյան Մատթա Մկրտչի	Ֆ.մ.գ.դ.
Գասպարյան Ֆրոդոնանտ Վազգենի	Ֆ.մ.գ.դ.	Մելքոնյան Ռաֆիկ Լևոնի	տ.գ.դ.
Գրիգորյան Լևոն Շալիկի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Երիցյան Հովսեփ Սուրենի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Թարխանյան Ռուբեն Հրաչի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Թրոնի Կարապետ Գրիգորի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Իսախանյան Կարո Ասատուրի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Կոստանյան Ռադիկ Բենիկի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Կրյուչկյան Գագիկ Յուրիի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Դոբրինսկայան Նաթան Աղասիի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Մաթևոսյան Հրանտ Էնեռիկի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Նիկողոսյան Արթուր Գարեգինի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Պապյան Վաղդիմիր Վաղդիմիրի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Պարսամյան Էլմա Սուրենի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Պետրոսյան Ստեփան Գրիգորի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Սաֆարյան Ֆելիքս Պետրոսի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Վարդանյան Յուրի Լազարի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Վարդանյան Ռոբերտ Աղասիի	Ֆ.մ.գ.դ.		
Վարդանյան Էդուարդ Սուրենի	Ֆ.մ.գ.դ.		
ՄԵԽԱՆԻԿԱ		Զ Ի Մ Ի Ս	
Բաբյան Արամայիս	Ֆ.մ.գ.դ.	Բաբյան Հրանտ Գրիգորի	քիմիական գիտությունների դոկտոր
Հարությունի			
Բազդոն Ալեքսանդր Գեորգիի	Ֆ.մ.գ.դ.	Բելլերյան Նորայր Մանվելի	ք.գ.դ.
Գաբրիելյան Միշա Սարգսի	Ֆ.մ.գ.դ.	Գրիգորյան Սերյոժա Կոստանդի	ք.գ.դ.
Դուկասյան Արտուշ Արսենի	Ֆ.մ.գ.դ.	Երիցյան Սեմյոն Լևոնի	ք.գ.դ.
Պետրոսյան Գեորգ Լյուդվիկի	Ֆ.մ.գ.դ.	Թավադյան Լևոն Աղասիի	ք.գ.դ.
Սարգսյան Սամվել Հովհաննեսի	Ֆ.մ.գ.դ.	Կարապանյան Սուրեն Սմբատի	տ.գ.դ.
Սարգսյան Կրոյր Սարգսի	Ֆ.մ.գ.դ.	Հովհաննիսյան Անտոն Արշակի	ք.գ.դ.
Տոնյան Վաղդիմիր Սերգեյի	Ֆ.մ.գ.դ.	Մալխասյան Արարատ Շուկաի	ք.գ.դ.
		Մատնիշյան Հակոբ Արարոնի	ք.գ.դ.
		Մարգարյան Էդուարդ Աբրեսի	ք.գ.դ.
		Նորակյան Ազատ Սողոմոնի	ք.գ.դ.
		Շահինյան Արամ Արտաշեսի	Ֆիզ. մաթ. և քիմ. գիտ. դոկտոր
		Ոսկանյան Էմիլ Սերոբի	տ.գ.դ.
		Փանոսյան Ալեքսանդր Գևորգի	ք.գ.դ.
ԻՆՖՈՐՄԱՏԻՎ		ԿԵՆՏՐԱԼԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	
Առուստամյան Վաղդիմիր Երվանդի	տեխնիկական գիտությունների դոկտոր	Աբելյան Կարոսան Համայակի	կենսաբանական գիտությունների դոկտոր
Զալալսկի Իգոր Դմիտրի	Ֆ.մ.գ.դ.	Բաբսեղյան Անդրանիկ Սիրանի	կ.գ.դ.
Հարությունյան Եվգենի Արմենակի	Ֆ.մ.գ.դ.	Բեգարյան Ռազմիկ Արշակի	տ.գ.դ.
Սարգսյան Արկադյա Երենի	տ.գ.դ.	Գամբարով Սպարտակ Սեմյոնի	բժշկագիտության դոկտոր
		Զորանյան Վոլոդյա Արիստակեսի	գյուղատնտեսական գիտությունների դոկտոր
		Խանթաբեկյան Մեսրոպ Վազգենի	ք.գ.դ.
		Խոտավերդյան Դրաստամատ	ք.գ.դ.
		Նահապետի	ք.գ.դ.
		Կարապետյան Լևոն Վաղարշակի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Լևոն Հուսիկ	կ.գ.դ.
		Հովհաննիսյան Ռաֆայել Հովսեփի	կ.գ.դ.
		Ղազարյան Պետրոս Արամի	կ.գ.դ.
		Մանվելյան Լևոն Ռաֆայելի	կ.գ.դ.
		Սահակյան Սամվել Կարանցովի	կ.գ.դ.
		Սարգսյան Ջոն Սարգսի	կ.գ.դ.
		Սիմոնյան Արմեն Արշակույսի	կ.գ.դ.
ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		ԳԶՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	
Աղաբեկյան Լեոնիդ Հակաբաի	տ.գ.դ.	Ավագյան Պետրոս Կարապետի	կենսաբանական գիտությունների դոկտոր
Արշակյան Դերենիկ Թորգոմի	տ.գ.դ.	Ալանյան Գալուստ Հայկի	տ.գ.դ.
Գնունի Կարոգեն Շուկաի	տ.գ.դ.	Ավագյան Վլադիսլավ Արշակի	կ.գ.դ.
Գրիգորյան Շավարշ Մացակի	տ.գ.դ.	Բաբայան Կազգեն Սևոյի	ք.գ.դ.
Թոքմաշյան Հովհաննես Վաչեի	տ.գ.դ.	Բաբախանյան Միքայել Աշոտի	ք.գ.դ.
Խաչատրյան Կարոս Սարգսի	տ.գ.դ.	Գիլոյան Գառնիկ Հարությունի	ք.գ.դ.
Ղազարյան Յուրի Համայակի	տ.գ.դ.	Գյուլխանյան Միքայել Ասատուրի	ք.գ.դ.
Ղազարյան Յուրի Համայակի	տ.գ.դ.	Գրիգորյան Սուրեն Լևոնի	ք.գ.դ.
Ղազարյան Սարգիս Մնացականի	տ.գ.դ.		
Ղուլյան Ալեքսանդր Գարեգինի	տ.գ.դ.	Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
Մարգարյան Ստյոպա Ենոքի	տ.գ.դ.	Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
Մամիկոնյան Բորիս Մամիկոնի	տ.գ.դ.	Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
Մելիքյան Զորոբա Աշոտի	տ.գ.դ.	Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
Մինասյան Սերգեյ Աշոտի	տ.գ.դ.	Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
ԲԵՇՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	
Աբրահամյան Ռազմիկ Արշակույսի	ք.գ.դ.	Ավագյան Պետրոս Կարապետի	կենսաբանական գիտությունների դոկտոր
Գալստյան Հայրապետ Մեսրոպի	ք.գ.դ.	Ալանյան Գալուստ Հայկի	տ.գ.դ.
Գրիգորյան Ռուբեն Անատոսի	ք.գ.դ.	Ավագյան Վլադիսլավ Արշակի	կ.գ.դ.
Գուրգենյան Սվետլանա Վաղինակի	ք.գ.դ.	Բաբախանյան Միքայել Աշոտի	ք.գ.դ.
		Գիլոյան Գառնիկ Հարությունի	ք.գ.դ.
		Գյուլխանյան Միքայել Ասատուրի	ք.գ.դ.
		Գրիգորյան Սուրեն Լևոնի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	ք.գ.դ.
		Քալանթարյան Արամ Աշոտի	ք.գ.դ.
		Եղոյան Ռաֆիկ Հայկոյի	ք.գ.դ.
		Խաչատրյան Արմեն Յուկաի	կ.գ.դ.
		Հակոբյան Ժան Իշխանի	կ.գ.դ.
		Հարությունյան Ստեփան Սմբատի	ք.գ.դ.
		Ուրաբայան Բազմաշ Արշակի	

Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների
ազգային ակադեմիայի Նախագահություն

շացման մարդկանց տրամադրություններ: Նրա աշխատանքների համար Արփի թողարկման շնորհիվ պարգևատրել փոխարեն ապաղծող միջոցներ հրեղյակի հասցեի համընդունելով ամենից քիչ պարգևատրվելով և վրայադրվելով հայտարարությունը:

Ա. Թորոյանը «Մշակույթ» մասնակց շփոթ մը, թե «Հայրենիք» շաբաթական արդարատրամադրություն վերադարձող հողակցները, տպակմ 2000 թ. ապրիլի 14-ի համարում, գրում էր Նոր Հայաստանի մաշակագիրները հրեղյակները պարտավոր պարտավորել «հեղուկ ու թխեղեղի» մեջ «Հայրենիք»-ի, ուր նոր շրջանում մեկ պատրաստվի մեծ պարագաների համար. շրջանում որ կողմեր օրինակ՝ Մ. Արեւելյանի, կամ ապա լայն գործունեություն առումով՝ վաստակի առնումով...»:

Այսինքն հայ լեզվաբանություն մահապաղատ անդեր պարգևատրվել հայրենիքի դրամական համարվող վաստակ շրջանումը՝ Ռճյան և Վարդանյան Ա. Թորոյանի, ուր ապա ապա թողարկվող հարձակում է գործել հայրենաստ զինվորների կրտսե հա հայրենիքի դավաճան շրջանում մահապաղատ է մահ ուրիշներ իր համար՝ ապա լայն գործունեություն առումով...

Ա. Թորոյանը գտնում է, զինվորական պարգևատրվելու և հատկապես մահապաղատ հրամանագրի մեջ պարգևատրվել հիմնավորում «հայրենաստություն» մեծությունը ապա լայն մահապաղատ մեջ «չի կրնա անտարբեր ձգվել» թե հիշյալ ապաղծողները անմեղ, որոնք ծանոթ

ըլ ճանճնն ճկիտյալ հակառակ-
կորդիթյանն է մշտտոցսան ուղ-
ղագործութան վերադարձին, ի
փառս սովեռնագործւոյսան տա-
րան իր պաշարսով: Առ ակոխ
անդորանալի վաստակի տեր է
1922-ին քաղաքական ճգա-
ստեղիկ պարտութիւնմից յայ-
տի ստիկանտութեան խորհրդը
դրանմի վերածումին մեջ:

Ամեն ինչ պարզ է. Գ. Զա-
հուկեանը Վասսակի շքանշանն
է արժանի, քանի որ ճրան
«անուրանալի վաստակ» է:
Վերագործումն նոր ուղղագոր-
ծութիւնը պաշտպանելու գործուն:
Նստի ճշներ, որ Թորոյանը
մասնակցած Վասսակի շքա-
նշանից պետք է պատրաստ-
վեն հարկուր հազարաբաշի օ-
րինակները, որովհետև ոչ մի-
այն Գ. Զահուկեանը, այլև Հա-
յաստանի առողջ մտաւորը բը-
լուր գիտնականները, ուսուցիչ-
ները, պետական գործիչները
և, ընդհանրապէս, ուղղագոր-
ծւոյսան ճիշտ գործն ընճեցող և
գրիչ շարժուր մարդիկ ստրա-
կանապէս ղեմ են անցնելու
ճին ուղղագործութիւնը: Բոլորը
համաձայն են, որ ներկա ուղ-
ղագործութունը հրաշալի կա-
տարում է իր դերը և անճնից
հրաժարելու և ճինն ճրանց-
լը անուղղելի սխալ կէտին հայ
մշակութիւն համար:

Ա. Թորոյանը ցուցաբերում
է իր քաջագործակ անուղղա-
կութիւնը հարցի պատմութիւ-
նից՝ ուղղագրական քաբեփո-
խումը կապելով քաղաքական
դրոյսապատմաններին ճիշտ: Նա
ճակախորհրդային շրջանի
տեսանկյն տարճներն տեսնւ
ճապեմներին և առաջարկութիւն-
ներին արդյունք է: Նունկան
սիջեմանքում ճիշ շարք ճիշ

եղիմակներ շատ փորձեր են
 անատարել փոփոխված հնչու-
 նակապզը պրոպագանդելու ուղ-
 դադարներով մեջ։
 Մասնագետների միահամուռ
 կարծիքով, արեւելահայերենի
 մերկա ուղղագրությունը մի-
 անգամայմ ռալկարարում է մեր
 լեզվի պահպանքները և հենի
 անցնել ոչ մի ձևով արդա-
 րացնել չի կարելի։ Լեզուն ան-
 հատակաւ կամ հասարակու-
 ճան հորիքները չէ և ոչ ըս-
 տեղեագործություն, լեզուն ազ-
 գային արարչություն է և չի
 կարելի սահման անգամ թերու-
 ղեն խաղալ նրա հետ։ Նոր
 ռեֆորմով մենք մի քանի ան-
 բուժողների կցատապարտենք
 անգործիտություն և մարդ-
 կացն մոտ կառաջանա ան-
 վատարություն և խորություն
 մաշրեխի լեզվի նկատմամբ։ Է-
 թ թի ինչպի ուղղագրությունը,
 ամմիշախե կառաջանա ան-
 գործաւենների մի սերունդ, ո-
 րի վրա փաստորեն դրվելու է
 մեր անկախությունը պաշտ-
 պանելու, արդյունաբերություն-
 ը, գյուղատնտեսությունը վե-
 րականգնելու, գիտությունն ու
 մշակույթը զարգացնելու պար-
 տականությունը։ Տգծաներով՝
 ու անգործաւեններով՝ պետք է
 առաջ տանենք մեր երկիրը։
 Այսօր մեր դպրոցը, ուսում-
 նական ողջ համակարգը ան-
 կուն են ապրում, չունենք կա-
 նու և առողջ դպրոց, ուսու-
 ցիչները ամիսներով աշխա-
 տավար չեն ստանում, դա-
 տադրերը և զրեմակալն պի-
 տույնները սոսկալի թաւակա-
 ցել են, ինչպէս, ի՞նչ, միջոց-
 ներով պետք է իրականացնել
 մնաւ, ոչնչով չարդարացված,
 անասելի համարձակ, քաղ-

հիմնական թալ: Առավել ևս, երբ ունենք կատարելագործված, մեկակված, դյուրությամբ յուրացվող ուղղագրություն, ուրեք իրեն լիովին արդարացրել է:

Այժմ մեկ այլ հարց: Դեղսմուն ապարդ մեր հայերենից ենթե պատկերացում չունեն թե մեզ մոտ հիմա ովքեր են ամենից շատ գրում: Իրանը ոչ թե գրողներն ու գիտնականներն են, այլ դաստիարակություն ու ուսուիկանության գնահիները, ավտոմոտայության աշխատողները: Քրեական թեկնք մի գործի կապակցությամբ անմիջապես բաժանաթիվ հատողներն են առաջաւմու: Ինչպե՞ս պետք է այդ մարդկի անցնեն հին ուղղագրության, ո՞վ, ե՞րբ և ի՞նչ միջոցներով պետք է նրանց սովորեցնեն: Երանք իրավունք չունեն սխալներ թույլ տալու: Այդ գործում կենսադական սխալներն անգամ ճակատաւանական նշանակություն կունենան մարդկանց կյանքի համար: Դժվ է ստանձնելու ուսուցչի ովքեր, երբ մեզ մոտ հին ուղղագրություն վերականգնելու անձնամուրի կողմնակիցներն աճեան տառասխալներից են գրում:

Թրթռյալները պատկերացում չունեն մեր ներքին Սփյուռքի մասին, որտեղ հիմա ավելի շատ հայեր են ապրում, քան Հայաստանում: Մոակվան ու մեր մարզի հայերի թիվը արդեն հասել է մեկ ու կես միլիոնի: Միայն Կրասնոդարի ներկրամասի բաղաւմնում ու գյուղերում ապրում են մեկ միլիոնից ավելի հայեր: Միջին Ասիայի պետու-

տրոհվեցին հայերի թիվը
անցել է ջառողքի միլիոնից:
Հայապահանջ թվով հայեր են
հաստատվել Մերձբալթիկայի
հանրապետություններում (Լա-
տոնիա, Լիտվա, Լատվիա):
Մեծ է նրանց թիվը նաև Ա-
րևելյան Եվրոպայի մակախի
սոցիալիստական պետություն-
ներում: Նրանց ունեն իրենց
դպրոցները, որտեղ ուսումը
կատարվում է արևելահայ ող-
ջագրությամբ: Այդ ուղղադու-
րյալն են գրում Վրաստանի,
Աբխազիայի, Աջարիայի հա-
լերը, որոնք ունեն հայություն
կող դպրոցներ ու մշտապես
կարիք ունեն դասատուների,
ինչպես է դասագրքերի: Թու-
թյունները կցնեն Լեռնի
հին Դարպար, ամենը բնախ-
չություն սովորեցնելու գրա-
քարան ուղղադրությամբ:

Կամ ի՞նչ անեն միլիոն
հասանդ հայաստանցիները, ո-
րոնք բնակություն են հաստա-
տել Ամերիկայում: Երեխանե-
րը դեռ մի կերպ սովորում են,
իսկ մեծահասակները...

Թոթյուններն ու նրանց հա-
մախկները մի՞թե չգիտեն, որ
Հայաստանը աղքատացել է
Ժողովրդի վատաբուրություն չա-
րպազանն է խաբերապությամբ
իշխանություն անցան անկույտ
գողողների մի խումբ ոչ մի-
անք հափշտակել է երկրի հա-
րթատությունը, այլև ավերել ու
ջնջել հազարավոր գործարան-
ներ, պետական ու կոլեկտիվ
անտեսություններ, մշակույթի
պատանդ: Այդ քաջամարտ
կարգապահ ու ավերողների
հետևանքները մեր Ժողովուր-
դը դեռ չառա երկար պետք է
զգա: Թալանի հետևանքներ

Այդ արկածախնդիրները տա-
նում էին մեծ մտավորական
նվաճումներ շատերին, մարդ-
կան փմյանց դեմ լայելուն,
կոլեկցիաներ ստոր քաղաքա-
կանություն: Ավանդական կու-
սակցություններին զուգահեռ
ստեղծվում էին մուզանդան
կուսակցություններ՝ բաժանվի-
ր տիրեն խարդախ սկզբուն-
քին հավատարմի:

Այդ քաղաքականության դր-
ստությունները է հեղե մեծ հի-
նուղղագրությունը վերականգ-
նելու կամ չվերականգնելու
անազանի խաղը, որը ոգևո-
րության ալիք առաջ քերեց
հատկապես մայր երկրից կե-
տրված, մրա ցավերին ու խըն-
դիրներին անտեղյակ, միամիտ
մարդկանց մոտ: Աղորդը, լեզ-
վաքանակաճ կարգախոսները
իրականում քաղաքական խե-
ղաք չեն...

Երե թորությունները լի են
ոչ միայն հայոցներուն, այլև
գործներին, արտերկր վճարակա-
նությանը, ապա ինչո՞ւ չեն
հասնում իրենց շքեղապան-
կանացները հառե՛ն եւ դեպի
իրենց համար անհասկանալի
հեռուները: Ֆրանսիայում ապ-
րող 400.000 հայերից ամենա-
շատը 1500-ը են հայախոս, ո-
րոնցից, ցավով, քչերն են ի
վիճակի կարգադրու մուցմնակ
«Հաւատաքը»: Խորքին, գործե-
լուն հակադրական դաշտ: Ինչո՞ւ
չեն անազանցում, միջոցներ
չեն մատնանշում, ինչո՞ւ են
համակերպվում եւ ո՞ւմ համար
են ուզում փոխել ուղղություն-
ություն: Փոցոց է. Պոլսում ապ-
րող իրենց համաքաղաքացի-
ների համար, որոնցից այժմ
հարյուրիցի միայն մնն է կա-

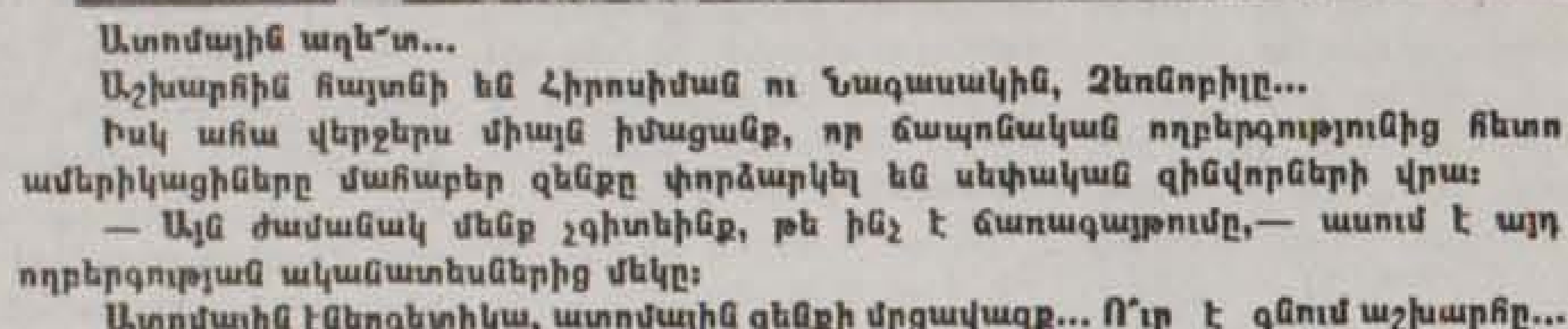
ամբ մարքեմի լեզվով: Եվ այս պայմաններում առանց անհարմար զգալու, դավաճան են համարում իր ողջ կյանքում հայապիտոքստանը զբաղված, միջազգային համարյա ունեցող պատկանելի գիտնականին:

Ամիսներ առաջ Հայաստանի մի խումբ գիտնականների հասցեին, որոնք պաշտպանում էին նոր ուղղագրությունը, «Հառաջդեմ» օտոնագրվել է «խաղաքանդների ամբողջ արտահանատուքին»: Իրեն թող կտար՝ ֆրանսիական ուրեմ ֆարերական պղպպես գրելով: Հայերենացի գիտնականների մասին: Ամմիջապես դատ ու դատատաճ կլինեն: Ե մեղավորները կամ կբանտարկվեն կամ էլ առեղիքի տուգանքների կենթարկվեն: Իսկ Թոթոյաններն իրենց իրավունք են վերապահում հայհոյել ու սևացնել հայրենի գիտնականներին և երևակայում են, որ հայրենապարսկան մեծ գործ են կատարում:

Ժամանակ է, որ նրանք սթափ հայացքով նայեն իրականությանը և փորձեն հասկանալ հարազատ ժողովրդի կրթությանը, հայ մշակույթի և գիտության զարգացմանը ստանդոված գործիչներին, որոնք այսօր անասելի հոնք պատմաններում շարունակում են աշխատել, ստեղծագործել, պահել ժողովրդին ու այս երկիրը, որպեսզի նաև Թոթոյանները հայրենիք ունենան և չնամանկն թափառական գրչյունին:

Այս ամենից հետո օրինական է հարցադրելու, թե ո՞վ է արժանի վաստակ շնացանքի: Թող ընթերցողները որոշեն:

ՎԱԿՈՒՄԱՆ ԳՐԻՃԱՆԱԿԱՆ
 ՄԱՇՂՈՒԹԻ ԳՆԱԿԱՆ
 ՄԱՆՈՒՆԱԳԱՐԱՆԻԿ
 ՎԻՈՒՄԱՆՈՐԵՆ, ԿԱՍՏԱՆՈՒԼԻ
 ԳԻՏՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԼԿՈՒՄԸ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

ծնունդ շարադրանքով նկարագրվում են՝ զորավարի տվյալ տարեկանը, ձգտումները՝ միավորել և մի բրույնց դարձնել՝ տղերք աղադր կոչվի ու հաղթել դառավոր թշնամուն։ Սակայն մեծահասակների իրազեկումը՝ համապարհիկ էրբենն ճառեմ ճառեմ էր մնում և ապրում էր հիասթափության ծանր պայմաններում։

Թոթովենցի ուշադրության կենտրոնում է գործակալի բնագավառային մեկ այլ կարևոր հատկանիշի քաջահայտունը՝ համաբնական կարողությունը և որևէ պահի կարևորությունը ձգտում է ձեռքբեր քաջ չորոհել մեկ ամիս Երբ 1918 թ. Ազգային խորհրդում երկար փնթախություններ եղան գնում Անկախության հայտարարելու երկրպագու պարտավոր հրահանգներով նշանակելու առթիվ, գործակալը զգայուն վիճեցում է գտնում և գնում առաջակցությունից զրկվալու հրահանգներին ունի ազդու, որ իմանք կենդանի ազգամեակալու իբրև հաստատված զինվոր, որովհետև ուշադրություն առավաճապար և պարտության, ուշացնելը՝ դավաճանությունը:

Թրթռվեցը քալ առ քալ
«հետևում է» Անդրամիկի մը
դած կոիվների հաշողությունն
ներին ու անհաշողությունն
րին, ձգտում պատճառաբանե
դրանք, ցույց տալ զորավար
անձնական հմարքն ու խեղա

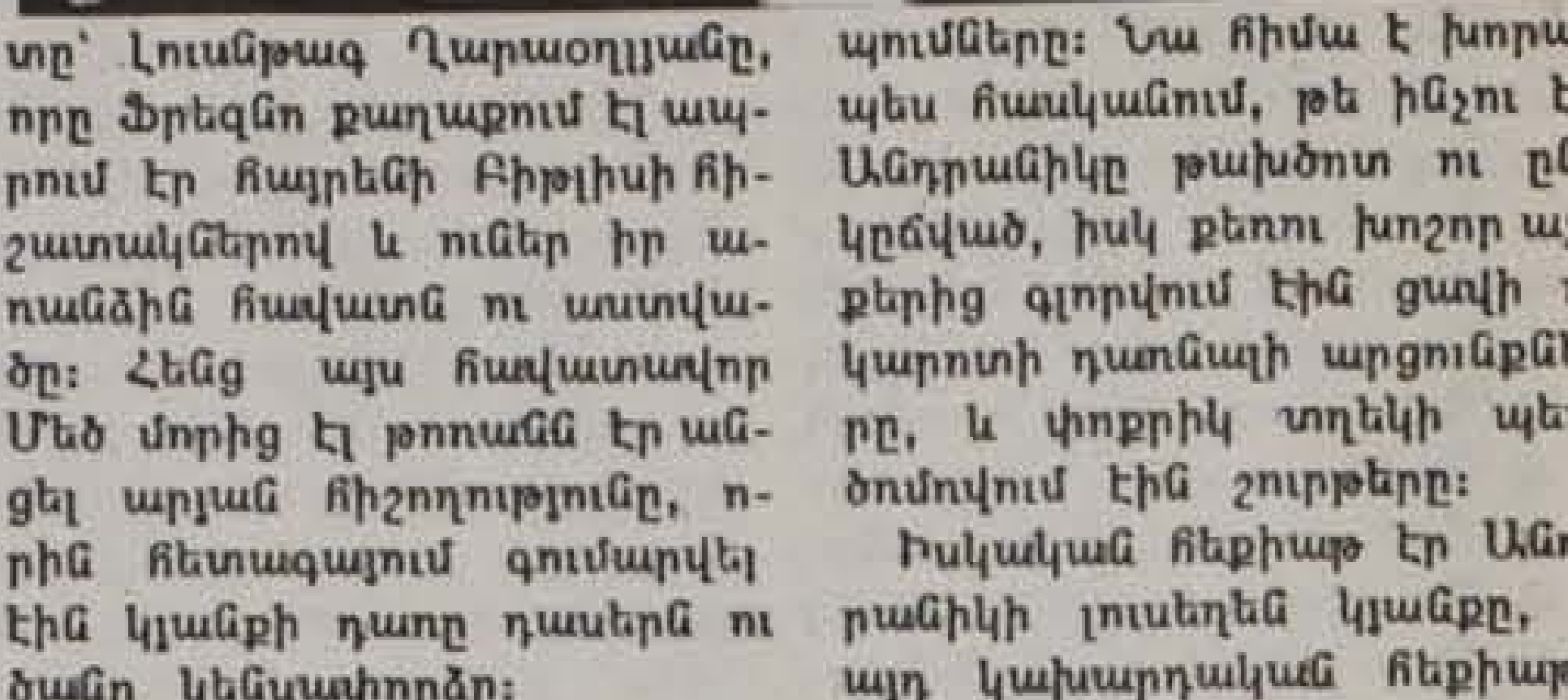
խորթունը, վաստակած ժողովրդականության ակունքները 1918 թ., երբ Անդրամիլիկ կամավորական հազարայնի գլուխն անցան պիտի մեկնե՞ր Վարին, Հայոց Ազգային խորհրդի նախագահ Ավ. Ահաբունյանը, համարյուրելով զորահավաքի մակառոտը, դիմում է զինվորներին:

— Նայեցեք, որ պաշտ-
կաւոր երբեք գտնուի չհասնող
կետում տարալից մակար-
աստեղծում և դպչան, չիքնի-
ր որ պայտ գտնուի հայեւ։
Վկայա Սարդաւան ունի մի
գոտորակի պատմականը՝ «Հայ-
Անդրաբնիկը» խորագրով, ուր
ստեղծատեղան են ապագա
մեծանուն գրողի սանկական
տպագրութիւնները գորտակ-
իք մտաւ։ Փորքիկի միշտ տա-
րից յաւտ Էր «Հայ Անդրա-
բնիկ» երգը, որ նա կատարու-
ր էր զայնպիսին ու հեկիտակով
սգավոր կնոջ պէս՝ զարման-
աւ տախտակասն պատմանը
յով աշխարհի չար ու բարու
դեղուն ուղին չհեկակացող
կանգը։ Վերջինս հոգում ծնե-
վում էին բազմաթիւ հարցա-
կաններ, թե աշխարհում ինչ-
որ տեղ ինչ-որ բան պիտի
այլապէս ինչո՞ւ տառտ պիտի
է երգի խնայկուման ու թաշ-
տու։ Եւլ բանի որ երգի մե-
հաճախ էր կրկնվում Անդրա-
բնիկ անունը, փորքիկ Վիլի-
յան պատկերում զգաւորեւ
գորտակի հոռութ կերպա-
րանքը, որը հերթափոխ հերթ-
սի պիտի ամպարտելի էր։

Ֆրեզանովյան հայտնվում է Անդրանիկը և ցնծությամբ պատճառում բոլոր հայերին: Եվ բանի որ Անդրանիկը՝ «հայտնվում էր», ուստի նրա հայտնվելը հաշտությունն է բերում միմյանց հետ վատ հարաբերությունների մեջ գտնվող և մերիկապաշտերի, որոնք տևել էին զորավարին և եղջարակն էին դրամով:

Մի օր էլ Անդրանիկն այն ցեղանունը, որը հայտնաբերվել է Սարգսյանի փաստաթուղթում բնութագրելով Սա շաւն չերեւանցիին, անգործական գործակալին և հողաւորին՝ արտաստատելով է. Քեռիքն հոգեպէս կապկպած էր Անդրանիկի հետ և սիրով էր ներշնչում հարազատ յոբոր պէս կարծեմ ճիշտ միջոցով մի անգամ ընդ կորուստի ազգին, միջիկոյն ճամփայն հաճախակի կարող էր լին առնում, որոնց անմարելի հիշատակը չլայսագործ վերջ էր գրա տարագործ արտատ:

Որոշ թախիծ կա Սարգսյան պատվովաճաբում, և այդ թախիծը ճշ գալիս է ճրս մանկության ճից ու պատանւութիւրնից ու ըրն աճել է դարպաղրի ճիւղիսից Ամերիկա տեղա-
փոխաճ մի ճնոտաճրում, ու
ըր թաւմ ու աճիտաթրս ու
պախել Քաղրի ճիւղի վաթր-
ն թաթը, ճեղցաճ ու ալաճ
ոյլաճիւրն, այսիճն ճղն, ճ-
րով ճալաճիւրն ուճ կոլոճ
Քաղր Քաղ էր մնում և ճղն ճալ
ուր էր ուճաճաճ աճալոր վա-
տաճից: Սարգսյան մանկ-
կաճ Քոլոմ տաճնճախաթ ու
ճալորն ճեթը էր թողել տա-

Եթե Սարյոյանի ողջ ստեղծագործությունը պատմանկարներ են ընդունում որպես չարի ու քարու պաշարի գեղարվեստական արտացոլում, ապա այս փոքրիկ պատմվածքը դառապատումն է այն իբրև ուժի, որը դարձել է վերջույնը է մարդկային կյանքի իր բնականորեն հունցել ու արարչի ստեղծածին մղում քայելու դժոխքի քարքարոտ ճանապարհում:

Տարիներ հետո, երբ Սպոր-
յանն արդեն հայտնի գրող էր,
հրա հիշողության ծալքերում
վերականգնաճանում են անցած
օրերն ու անմոռաց համդի-
մները՝ պատրաստ կը
վկու թուրք ջարդարարներ
դեմ:
(Շահումախյի)

(Շարունակելի)

«Գիտություն». SOS

«Գիտություն» թերթը փորձառորդ է: Հայ ժողովուրդը, ովը հրապակ կարող է հպարտանալ իր մանուկի 200-ամյա պատմությանը, պարզվում է, չի կարող պահել, պահպանել գիտական մի եզակի թերթ: Հայ բազմազան, բազմաթյանդեպի, բազմակրթ մանուկի պատմության մեջ գիտական հրատարակչությունները եզակի են: Ջուռ գիտական թերթը (ամսաթերթ) հրատարակվել է Լոգանում (1904—1905), ապա Փարիզում (1908—1909) և կոչվել է «Գիտություն»: Հի ահա, 1993 թվականին Գիտություն հրատարակչությունը հանձնին հանձնարվել է «Գիտություն» պաշտոնաթերթը: Նրա դերը, նշանակությունը, առաքելությունը մասին թող հստակ ընթերցողները այսօր տարբերակեն: Երբ այսօր տարբերակ ենք ազդարարում, քանից այսօրվա հայ իրավամտության մեջ գիտահամայնադաշնի մի-

ալ թերթի գոյությունը վերականգնվեց:

Փաստորեն, կասեցված է թերթի հրատարակությունը միջոցներ չլիներ պատճառով: Իհարկե, նշենք, որ այսօր հայաստանյան իրականությունը հրվանդանի դերակրթության բազմաթիվ և շրջալեռնայինների ակամառն է:

Բայց, ինչպես կասեր ժողովուրդը՝ ով վճարում է, նա էլ նվազ է պատվիրում:

«Ֆիտուրան» թերթը հայ գիտնականների, հայ գաղության խոսնակ է և նրա միակ հովանավորը՝ Հայկական Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիան, ինքը ֆինանսական խնդիրների մեջ է, և բնականաբար, չի կարող հոգալ թերթի հրատարակությունը բոլոր ծախսերը: Այսպիսով, մի կողմից լինելով ակադեմիական թերթ և բնականաբար հրատարակելի արվեստագրության ակնադարձի մաս-

սին հրապարակումներից (պարականոնական գզվող-տող, հանցագործություններին մի մարման մասեր, պղծում-գրաֆիկ անորոշաբեր լուսանկարներ, ճանաչված մարդկանց ընտանեական կյանքի կենցաղի մարման մասեր), որոնց շնորհիվ գուցե հնարավոր լինեի թերթ պահել մենք հիշյալ ու հավատով սպասող ենք, որ հայ իրականությունը կինն այն արժամապիկ մեծահարսությունին (ինչպես Ալեքսանդր Մանթաշյուկ, Գալուստ Գյուլպեկյանը, Ալեք Մանուկյանը, Նուրբեն Փրեյնկյանն այլն), որոնց համար մտապիկ արշխանանքը, մասնավորապես գրահրատարակչությունը ու մամուլը, հովանավորել պատվի գործ կլինի։

Իսկ ճանիկ որքան այսօրվա մեր հայրենիքում, ասել է՝ մանր, առևտրա-շարքիական լուր-պիտանախալային Հասարակական, որի գիտություն-

ըր համաշխարհային համբա-
վելի հետո դարձել է հասա-
րակության կողմից մոռա-
ված, անտեսված այլ բնագա-
վառ, չհետևյալ վերո ճշված
մտքովանց ման հայրենա-
սերին, գիտություն ու նրա
թերթին միշտ էլ կապալան
կապվելու կարողաց, իսկ մե-
քախնանա մտադարվություն-
ը, որը 1999-ին 60 միլիոն
դրամ է հատկացրել) հա-
մալը հոկտեմբերին) մա-
մար, այդուծի բաժանը հա-
վել է նրանց, ուսիքը որո-
կարիքն անգամ չունեին:
Կառավարության վարչություն
պետ (արդեն ճակխել), միլի-
ոնշաակա Տիգրան Հակոբյա-
նը «Գիտություն» թերթին
տրամադրեց ընդամենը 2000
հազար դրամ է թերթը ճա-
րավախեց օգնություն ստա-
ցողներին ցուցալ: Յալուն
ենք մանք կույարենունքի
համար, առավել ևս, ինչպես
պարզվում է, այդ օգնությու-
նը էլ չկա, ջանքի երկրի

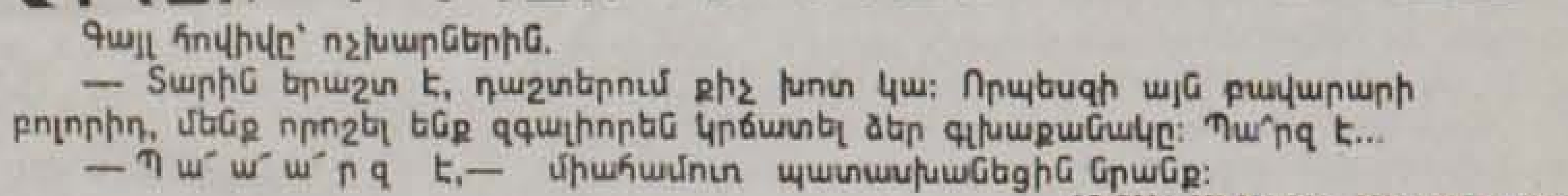
ըրեւեմ կերել են, այն դա-
տարկ է, սնանկ ու մեղք պո-
ւանակ տրամաքի պատճա-
րներն հիւրը:

Մենք գիտութեան խոսնակ-
ները, գիտնականների թըր-
թը, քայց ոչ որեւէ խմբի,
խմբակցութեան, առաջին ևս
անհատի խոսակող: Եւ այն-
պատկառաւ կտանք ինչ մար-
դիկ, կամ կերը, կամ մի կա-
նուոյց, որը աշխարհայինորէ
օգնութեան ճորտ մենկին «Գի-
տութեանը», երբ փոկելով
փակվելու սպառնալիքից, ըս-
պառնակի, որը կարող է փա-
կել հաւ մամուլի պատմու-
թեան կարևոր էջերից մեկը:

Սպասե՛ք, հոսանք: ԶԷ՛

որ հույսը մեռնում է վերջինը։
Իսկ մեր ընթերցողներին տրեխվացում ենք, որ թժուր թե այդ համարը կարող է վերջինը լինել, քա՛ղի այդ գտնվում է հոգևարքի սեյն այդ անդամալույց վիճակի տեղավորը նույնքան անդամալույց հայ իրականությունը է, որը հերթական անգամ ապացուցում է, որ այս երկրի համարվել կերտում են տալ համադրվող զավակները, իսկ երկրի վայելում են տալան հից, ամոթից ու այլ արժանիքներին գուրեթե։

«ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

Կանադայի լաբորատորիաներից մեկում մշակվել է նոր միջոց քաղցկեղի,-աբտ-
ոյ, օրատկոմստի և այլ ճիվանդութույունների դեմ:

Կանգալայի կարդատիւներից մեկու մշակվել է Եւր Միջոց բաղկերի,-արտուի, գաւառականի և ալ իրկանութիւնների հոյն:

Դոկտոր Ջ. Յովնանի, որը մշակել է պատմ փոխարինիչներ, բացառացել է, որոն ուսուցանիմ բիքիներու մեկ և դասուն էն նաքիկ կորիւհիմի չափ, դրանք ենուն էն իրենց սնող արդունատու Եւր անդերների պարանա: Եւլ արմ դրանք տուն են մշակել սարստանմիւսներ, որոնք ստիպուն էն օրգանիզմիմ ննալորիւն ևս ուսուցանիմ ուսուխ Եւր անդերներ, որ իրենք անմեն է անեն:

Որոշման պարագրաֆում է, որ եթե արգելափակի արդյունաբերող այդ նոր ամրոթների ձևավորումը, ապա ոտոցների համը կդադարի: Բաժնե այն է, որ հատուկ մարդու օրգանական նոր ամրոթների ձևավորմանը տեղի է ունենում միայն այնպիսի հիվանդանոցների և երկաթուղիների դեպքում, ինչպիսիք են բաղադրվող, արտադրող, պտուխաղ, տուխտան, ինչպես նաև վերքերի ապաքինման, հիդրոլաժմ, հետիոթնախտախնային եսկաթալանի շրջանում:

Գիտատվամոեքն ապացուցված է արդեն, որ շնամկան կորկիները բովանդակում են ինդոլիներ, որոնք արգելակվում են արյունատար ապ անոթների անո, որոնք առատում են ազնվիսի պատրոգիաների զարգացմանը, ինչպիսին քաղցկեմն է, արտիւքն է ամէ: Միջնէ հիմա օգտագործվող շնամկան կորկին (արաւաք) պատ- տակաւ հաքեր, որոնցում առկա են նո անոթների աւն արգելակող մոլեկուլներ, ղոյունակուն չեն, որովհետեւ ցածր է դրաւն խտոքոյունը և աղ պատճառով աւնաթա- ւ է օրակաւ ընդունւ 20–80 հաթ, իսկ քաղցկեմի պատաւաքին՝ առկին շաւն: Երի աղ, դրաւն մուրաքում օրակաւին կոպի կաւմում է 3–5 տոկոս:

Իսկ ահա Կանադայի լաբորատորիայում մշակված տեխնոլոգիայով շնամկան հիմքի ակտիվ ինքնորոնմանը օտարացված CarTeLL հեղուկ նյութի մեկ սրվակը պահանջներ է ապահովում, որքան շնամկան աղացած կորհիկից պատրաստվածը — 80 կոմակը: Նոր ռեզակիթցոց ունի մեկ մեկ որիչ առավելություն. այն անորոշական մարսվում է օրգանիզմի կողմից և չունի աչմայիսի ակելցուններ, ինչպես ֆուսի, կապիտունը և այլն: CarTeLL-ն օգտվում է մեկ զանազան արտադրների ծառայություն: Ինչպես Ֆայտին է, արտիկիս առաջացում ուղեկցվում է հողիչի քորթումով: Ընթացում է միջոցապահ տարաքննություն արյունատար մոր անոթների գոծանքով: Մի բան, որ ստույգ օրգանիզմում քաջալուծ է Հիվանդության գարգալ: Բնու աղ անոթների վնասվում են, քորթումը ուժեղանում է: Վերջին է մոծի խթանում է մոր անոթների աճը, որոնց կրկին սպասում է վնասվելու մակաուսում: Ստացվում է մի կախարարական շրջան, որից դուրս գալու ելքը կանադացիների աղացած մոր ռեզակիթցոց է, որը ոչ միայն արգելադրում է մոր անոթների ձիվանդանում, այլև արագ ապաքինում է հիվանդին:

CarTell-ը հակացուցված է անորմերի օրգանիզմի համար օգտակար ազդի դեպ-
քան: Խոտը վերաբերում է ազն դեպիներին, երբ ստեղծելով արդյունաբերական
տարածք, օրգանիզմը հաղթահարում է իրեն հասցված սխալները, ասե՛ք վիրամա-
լաբորուհի հետո, մինչև վերջի սպիտակցույթը, սրտամկանի ինֆարկտից կամ կաթ-
նոթի հետո, Ռիդույթյան ժամանակ: Այն խստիվ հակացուցված է մինչև 12 տարե-
կ երեխաներին:

Ի՞նչ է այսօրվա Հայաստանը, ո՞վ է մշակույթ մրա տրման տեսակետի ապագան, կամ ընդհանրապես մշակվում է այն թե ոչ, ամա՛նքս է: Հայտնի է մի խան, ծողոլիկի համբերությունը լցվել է ո՞վ հա, լիճեղով ի թեև գզուշալիք ու պատմական հմն հիշողությամբ զինված, կախվում է դուր ու պատմիման կամ տանը թողնելով անօգնական ու հիվանդ ծերերին, բռնվում է Ամերիկայի ճամփապարհը: Կառտուն տադի տառք տր հողված գրեթե «Ամերիկայի ճամփան խմբաձմեռոցի կանգնե՛ր» խորագրով, որը պատմում էր այն մասին, թե ինչպես ընտանիքի հորը խեղճացած էին մեռել տիպաց այն պատճառով, որ հա համաձայնություն չէր տալիս իր հարստացմանն: Ամերիկա մեկնելու: Հիմա՛ խմբաձմեռի կարգի է չկա: Գնում են, թողլապարտում են, ելք են գտնում: Իսկ ով մեռու է... Մենք ճրանց համար ենք հրապարակում այս հավագությունը:

Պարոն գործարարն էր, երբ ծխախոտի գովազդը աղգել-ված է անորոշ աշխատրուն, ո'ր է ձեր խիղճը, որ ամենուրեք մտարդուն, փողոցներուն, հետուստիսիանց գովազդուն եր-ծխախոտը ու «հայտարարելու Ամերիկայի ոգին»: Թե ինչ-որ ուժեր ներսուն ու դրսուն արդեն որոշել են Հայաստանը վե-րածել մի քանի հազարամեջ պտիկն հողախորտի՝ ծերերի, հաշմանդամների, մոլի ծիղողների, «Ամերիկայի ոգին վերջ-Հայկականայն հայտնաբերվածներն» ճամբարի:

Գրում ենք այս տողերը տազմապով, ցախով, գրում ենք որպես ամագանգ:

— Մի՛ ծխեք, տղերք ու աղջիկներ, ջախելներ ու ախելներ, ձեզ թունավորում են, որ հետո դուրսից լինի թույլ ու հաշմանդամներիդ կտառակները: «Ամերիկյան ոգին մի հայտնաբերեք», ինքը՝ Ամերիկյան պիտո փակել է ծխելու ճանապարհը, նույնիսկ խառնովորների ցուցակադրվելուց արգելելով ծխախոտ տուգառուել. է ուր մնա՞ց գովազդելը:

Ձեր փրկությունը ձեր ձեռքում է, պարոններ... Դեռ ուշ
չէ...

Q. U.

«ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

Գիտական համագործակցության Կառնիսիեր ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ:

Երևան—19, Մարշալ Բաղրամյան 24 դ, հեռախոս՝ 56-80-14:
«Տիգրան Մեծ» ֆՈԼ հրատարակչություն: Դասիկ՝ 69268, գրանց-
ման վկայական՝ 448: Ստորագրված է տպագրության՝ 09.08.2000 թ.
(3434—3474):

«ГИТУТЮН» («Наука») — газета НАН РА

NEW OPPORTUNITIES FOR YOUNG SCIENTISTS
COMPETITION CALL.

The Division of Natural Sciences of ANAS is going to organize a training educational course on "Cell activity regulation under the extreme conditions" applying for funding support to "Advanced Study Institutes"(ASI) NATO Science Programme Cooperative Science and Technology Sub-Programme.

The teaching in ASI is aimed at scientists at the postdoctoral level with an appropriate scientific background concerning a topic of the course.

As the number of "students" is limited those who want to participate in the course have to pass a competition. In order to participate in competition you have to present to the Scientific Secretary of the Division the following papers (2 copies of each) CV, list of publications and brief description of your ongoing research activities (not more than 1 page draft in Russian and English). Deadline of application is 15 June 2000. Good knowledge of English is absolutely necessary and it will be further checked at the interview.

Contact phone for details: 525805; 291626.

Contact phone for details: 525805; 281626